

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 29, 2019

Nummer 29, 2019

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2019:717](#) 28-06-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:1992:ZCo665](#) 08-07-1992

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:1985:AG4961](#) 08-02-1985

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:1985:AG4960](#) 08-02-1985

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:1990](#) 06-08-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:6164](#) 29-07-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:6126](#) 25-07-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:6125](#) 25-07-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:6127](#) 25-07-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:6128](#) 25-07-2019

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2019:2791](#) 23-07-2019

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:5941](#) 22-07-2019

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2019:2591](#) 16-07-2019

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:3956](#) 11-12-2018

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:3564](#) 06-08-2019

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2019:2727](#) 02-08-2019

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2019:7069](#) 31-07-2019

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2019:5970](#) 24-07-2019

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2019:4380](#) 23-07-2019
[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2019:7308](#) 22-07-2019
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:6423](#) 22-07-2019
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:6423](#) 22-07-2019
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:3339](#) 19-07-2019
[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2019:7259](#) 17-07-2019
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:3231](#) 16-07-2019
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:6429](#) 15-07-2019
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNNE:2019:2986](#) 11-07-2019
[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2019:3099](#) 11-07-2019
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2019:3017](#) 11-07-2019
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2019:3016](#) 11-07-2019
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2019:5680](#) 10-07-2019
[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2019:7162](#) 10-07-2019
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:3241](#) 08-07-2019
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2019:4486](#) 13-06-2019

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2018:337](#) 02-08-2018

Uitspraken zonder ECLI

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden](#) 16-07-2019

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Rotterdam](#) 24-07-2019

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Veroordeling voor mishandeling onvoldoende voor geslaagd beroep op de opzetclausule?](#)

mr. Y. Bosschaart

RECHTSPRAAK

Verzekeringsrecht. Schending mededelingsplicht bij aangaan arbeidsongeschiktheidsverzekering. Weigering van uitkering op grond van artikel 7:929 lid 2 BW en opzegging verzekering ingevolge artikel 7:930 lid 4 BW.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 06-08-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:3564

Zaaknummer: NL19.8703

Rechters: J.A.M. Strens-Meulemeester

Advocaten: H.A.J. Stollenwerck en H.E. Foudraine

Wetsartikelen: 7:929 BW en 7:930 BW

RECHTSPRAAK

Medische aansprakelijkheid voor MoM-heupprothesen. In een eerder tussenarrest heeft het hof vastgesteld dat de MoM-protheses zijn aan te merken als een hulpzaak, zodat de uitleg van artikel 6:77 BW een belangrijke rol speelt en het hof achtte het stellen van prejudiciële vragen geïndiceerd. Het hof komt terug van zijn eerdere voornemen tot het thans stellen van prejudiciële vragen, omdat bij de Hoge Raad de Miragelplombe-zaak aanhangig is waar soortgelijke vragen over artikel 6:77 BW spelen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 06-08-2019

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2019:1990

Zaaknummer: 200200586

Rechters: M.J. van der Ven, J.M.T. van der Hoeven-Oud en W.H. van Boom

Advocaten: J.J. van der Groen en M.J.J. de Ridder

Wetsartikelen: 6:77 BW

RECHTSPRAAK

De kortgedingrechter oordeelt dat een Twentse zakenman dwangsommen moet betalen omdat hij een verbod uit een eerder kort geding heeft overtreden. Ondanks het opgelegde verbod heeft hij op de site van een van zijn bedrijven en via Quote zijn ex-vriendin en oud-bestuurder van enkele bv's en holdings opnieuw ten onrechte beschuldigd. De rechter heeft de hoogte van de dwangsommen voor eventuele toekomstige overtredingen van het verbod verhoogd.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 02-08-2019

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2019:2727

Zaaknummer: C/08/235115 / KG ZA 19-197

Rechters: K.J. Haarhuis

Advocaten: J. Boogaard en P.L. Tjiam

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Minderjarige was in dagbehandeling bij het Robertshuis waar hij meerdere keren fysiek is bejegend. Voogdes van minderjarige vordert schadevergoeding voor zichzelf en de minderjarige. Rechtbank wijst minderjarige een vergoeding van immateriële schade tot een bedrag van € 1.000 toe. De vordering van voogdes wordt afgewezen.

Minderjarige was in dagbehandeling bij het Robertshuis. Ondanks dat het het personeel van het Robertshuis niet was toegestaan de minderjarige vast te pakken of vast te houden, is dit toch gebeurd. De voogdes van de minderjarige vordert schadevergoeding voor zichzelf (wegens gemaakte kosten) en voor de minderjarige (wegens geestelijk letsel door ontoelaatbare fysieke bejegening). De rechtbank oordeelt dat het Robertshuis de toepasselijke norm dat niet fysiek mag worden bejegend, heeft overtreden, dus dat sprake is van tekortkoming (art. 6:74 BW). In beginsel is het Robertshuis dus verplicht de daaruit voortvloeiende schade te vergoeden, tenzij sprake is van overmacht. De rechtbank bespreekt tien verschillende momenten, van deze is er vijfmaal terecht en vijfmaal onterecht fysiek ingegrepen. De rechtbank kent de minderjarige een immateriële schadevergoeding van € 1.000 toe, omdat hij bij het Robertshuis zeer regelmatig lichamelijk gefixeerd is geweest, waarbij hem pijn is gedaan en hij zich angstig heeft gevoeld. De vordering van de voogdes zelf is onvoldoende onderbouwd en wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 31-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2019:7069

Zaaknummer: C/03/259236 / HA ZA 19-21

Rechters: J.R. Sijmonsma

Advocaten: G.H. van der Waaij en M.J. Mookhram

Wetsartikelen: 6:106 BW, 6:74 BW en 7:453 BW

RECHTSPRAAK

Arbeidsrecht. Oordeel dat werknemer aan werkgever een gefixeerde schadevergoeding moet betalen blijft in hoger beroep in stand. De escalatie van het incident, uitmondend in een zodanige duw tegen zijn werkgever dat deze daardoor viel en letsel heeft opgelopen, was uitsluitend het gevolg van het feit dat verzoeker zich niet heeft ingehouden waar dat wel geboden was.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:6164

Zaaknummer: ECLI:NL:GHARL:2019:6164

Rechters: W.P.M. ter Berg, M.E.L. Fikkers en O.E. Mulder

Advocaten: L. Sandberg en M. Alta

Wetsartikelen: 7:677 lid 2 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Zeer gewelddadige woningoverval waarbij een man is overleden. De weduwe vordert € 1.001.612 aan materiële schadevergoeding (gederfd levensonderhoud) en € 25.000 aan immateriële schadevergoeding. Het gederfde levensonderhoud levert een onevenredige belasting van het strafgeding op. Het hof stelt de immateriële schade bestaande uit shockschade en smartengeld vast op een bedrag van € 25.000, gelet op onder meer de aard van de aansprakelijkheid, de ernst van de inbreuk op het rechtsgevoel, de ernst en de duur van het psychisch letsel van de benadeelde partij.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:6125

Zaaknummer: 21-002188-18

Rechters: L.T. Wemes, K. Lahuis en L.G. Wijma

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Zeer gewelddadige woningoverval waarbij een man is overleden. De weduwe vordert € 1.001.612 aan materiële schadevergoeding (gederfd levensonderhoud) en € 25.000 aan immateriële schadevergoeding. Het gederfde levensonderhoud levert een onevenredige belasting van het strafgeding op. Het hof stelt de immateriële schade bestaande uit shockschade en smartengeld vast op een bedrag van € 25.000, gelet op onder meer de aard van de aansprakelijkheid, de ernst van de inbreuk op het rechtsgevoel, de ernst en de duur van het psychisch letsel van de benadeelde partij.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:6126

Zaaknummer: 21-002190-18

Rechters: L.T. Wemes, K. Lahuis en L.G. Wijma

Advocaten: M.A.W. Nillesen

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Zeer gewelddadige woningoverval waarbij een man is overleden. De weduwe vordert € 1.001.612 aan materiële schadevergoeding (gederfd levensonderhoud) en € 25.000 aan immateriële schadevergoeding. Het gederfde levensonderhoud levert een onevenredige belasting van het strafgeding op. Het hof stelt de immateriële schade bestaande uit shockschade en smartengeld vast op een bedrag van € 25.000, gelet op onder meer de aard van de aansprakelijkheid, de ernst van de inbreuk op het rechtsgevoel, de ernst en de duur van het psychisch letsel van de benadeelde partij.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:6127

Zaaknummer: 21-002216-18

Rechters: L.T. Wemes, K. Lahuis en L.G. Wijma

Advocaten: F. Kellouh

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Zeer gewelddadige woningoverval waarbij een man is overleden. De weduwe vordert € 1.001.612 aan materiële schadevergoeding (gederfd levensonderhoud) en € 25.000 aan immateriële schadevergoeding. Het gederfde levensonderhoud levert een onevenredige belasting van het strafgeding op. Het hof stelt de immateriële schade bestaande uit shockschade en smartengeld vast op een bedrag van € 25.000, gelet op onder meer de aard van de aansprakelijkheid, de ernst van de inbreuk op het rechtsgevoel, de ernst en de duur van het psychisch letsel van de benadeelde partij.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:6128

Zaaknummer: 21-002215-18

Rechters: L.T. Wemes, K. Lahuis en L.G. Wijma

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Buitengerechtelijke incassokosten na een verkeersongeval. De vordering op de verzekeraar heeft de verzoeker verkocht aan een gemachtigde. Een deelgeschilprocedure leent zich niet hiervoor. Een deelgeschilprocedure is namelijk alleen voor de ‘persoon die een ander aansprakelijk houdt voor schade die hij lijdt door dood of letsel’ en dat is de gemachtigde niet.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2019:5970

Zaaknummer: 7754026

Rechters: E. van Schouten

Advocaten: I.L. Madu en L.C. Dufour

Wetsartikelen: 6:96 BW en 1019w Rv

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Verzoeker is betrokken geweest bij een verkeersongeval, veroorzaakt door een verzekerde van Nationale Nederlanden (NN). NN heeft aansprakelijkheid erkend. Verzoeker vraagt veroordeling van NN tot betaling van € 3.509,60 aan buitengerechtelijke incassokosten. De kantonrechter verklaart verzoeker niet-ontvankelijk. Verzoeker heeft NN finale kwijting verleend voor zijn (im)materiële schade, de deelgeschilprocedure staat daarom niet meer open.

Met dank aan Stichting PIV voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-07-2019

Zaaknummer: 7754026 VZ VERZ 19-9806

RECHTSPRAAK

Heeft appellante recht op langere verzekeringsuitkering vanwege de wettelijke verhoging van de AOW-leeftijd? Het hof oordeelt dat dit niet het geval is. Zij heeft geen concrete feiten en omstandigheden gesteld op grond waarvan zij gerechtvaardigd mocht verwachten dat het beding in de verzekeringsovereenkomst moet worden uitgelegd op de manier die zij voorstaat.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 23-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2019:2791

Zaaknummer: 200.223.375_01

Rechters: P.M. Arnoldus-Smit, E.H. Schulten en J.M.W. Werke

Advocaten: E.Ph. Roelofs en E.J. Eijsberg

Wetsartikelen: 6:238 lid 2 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Verdachte heeft een glas ranja met een scheut GHB ingeschonken, waarna hij zodanig onvoorzichtig heeft gehandeld dat dit glas door het toen zevenjarige slachtoffer is leeggedronken. Daardoor heeft het slachtoffer zwaar (maar niet blijvend) lichamelijk letsel (coma, braken, ademstoornissen) opgelopen. De ouders van het slachtoffer hebben € 1.500 immateriële schadevergoeding gevorderd, dit wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 23-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2019:4380

Zaaknummer: 01/860378-18

Rechters: E. Boersma, W.A.H.A. Schnitzler-Strijbos en T. Kraniotis

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Arbeidsongeval. Werknemer loopt hersenletsel op bij val van de trap. Werkgever heeft niet gesteld dat het nemen van maatregelen (een tijdige RI&E, een plan van aanpak, adequate instructies, een schoonmaakprotocol, een tweede trappleuning en gele markeringen) onmogelijk was of te bezwaarlijk voor haar was. De kantonrechter is van oordeel dat niet is gebleken dat werkgever alle redelijkerwijs te nemen maatregelen heeft getroffen om het ongeval te voorkomen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2019:6423

Zaaknummer: 7669275 \ EJ VERZ 19-17

Rechters: P.J. Jansen

Advocaten: L.J.G. Derks en E. den Bos-van Berg

Wetsartikelen: 7:658 lid 1 BW en 1019aa Rv

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Arbeidsongeval. Werknemer loopt hersenletsel op bij val van de trap. Werkgever heeft niet gesteld dat het nemen van maatregelen (een tijdige RI&E, een plan van aanpak, adequate instructies, een schoonmaakprotocol, een tweede trapeuning en gele markeringen) onmogelijk was of te bezwaarlijk voor haar was. De kantonrechter is van oordeel dat niet is gebleken dat werkgever alle redelijkerwijs te nemen maatregelen heeft getroffen om het ongeval te voorkomen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2019:6423

Zaaknummer: 7669275 \ EJ VERZ 19-17

Rechters: P.J. Jansen

Advocaten: L.J.G. Derks en E. den Bos-van Berg

Wetsartikelen: 7:658 lid 1 BW en 1019aa Rv

RECHTSPRAAK

***Strafrecht. Veroordeling voor mishandeling en verkrachting.
Benadeelde is onder beschermingsbewind gesteld en is niet bevoegd
om als procespartij op te treden. De niet-ontvankelijkverklaring van
de benadeelde partij in de (civiele) vordering, laat op zichzelf onverlet
de mogelijkheid om een (strafrechtelijke) schadevergoedingsmaatregel
ex artikel 36f van het WvSr aan verdachte op te leggen. In dit geval ziet
het hof aanleiding tot oplegging van de schadevergoedingsmaatregel
over te gaan.***

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:5941

Zaaknummer: 21-001389-18

Rechters: F.A.M. Bakker, C.M.E. Lagarde en O.G. Schuur

Advocaten: J.J.H.M. de Crom

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Psychotische man heeft in Den Haag geprobeerd drie mensen te vermoorden. Aan de slachtoffers die zijn neergestoken worden bedragen van € 20.000, € 25.000 en € 30.000 toegekend. Aan een omstander die zijn jeugdvriend neergestoken zag worden en een vrouw die met de aanblik van haar man in de ambulance werd geconfronteerd worden bedragen aan shockschadevergoeding toegekend van respectievelijk € 2.500 en € 1.000. Aan omstanders die door de dader zijn bedreigd wordt € 1.500 immateriële schadevergoeding toegekend.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2019:7308

Zaaknummer: 09/827234-18, 09/766056-18 en 09/837270-18

Rechters: J.A. van Steen, F.A.M. Veraart en R.E. Perquin

Advocaten: J.A.W. Knoester en W.S. Korteling

Wetsartikelen: 36f WvSr

RECHTSPRAAK

Eiseres heeft een ongeval gehad (naar eiseres stelt een aanrijding met een dier) waardoor schade aan haar auto is ontstaan. Nationale Nederlanden (verzekeraar) heeft laten weten niet uit te keren, omdat de schade niet kan zijn veroorzaakt door aanrijding met een dier. Eiseres vordert schadevergoeding. De kantonrechter wijst de vordering af, omdat eiseres geen aanvullend bewijs heeft geboden.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 19-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:3339

Zaaknummer: 7072623

Rechters: M.J.P. Heijmans

Advocaten: D. Dekker en J.M. Bruidegom

RECHTSPRAAK

Overheidsaansprakelijkheid. Eiser vordert schadevergoeding na intrekking van een noodpaspoort door de Staat, dat was verstrekt naar aanleiding van een tussen partijen gesloten overeenkomst. Voldoende aannemelijk is dat eiser mogelijk (immateriële) schade heeft geleden ten gevolge van de toerekenbare tekortkoming in de nakoming door de Staat, met dien verstande dat deze schade niet kan bestaan uit de in de dagvaarding genoemde schade als gevolg van de vervolging na terugkeer in Nederland, die ook zou hebben plaatsgehad als de overeenkomst niet zou zijn beëindigd.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 17-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2019:7259

Zaaknummer: C/09/562706 / HA ZA 18-1127

Rechters: L. Alwin

Advocaten: W. Suttorp en A.Th.M. ten Broeke

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Aansprakelijkheidsrecht. Letselschade als gevolg van ski-ongeval in Zwitserland. Het hof beoordeelt ambtshalve de bevoegdheid van de Nederlandse rechter. Toepassing artikel 15 Verdrag van Lugano. Overwegingen of de rechtsverhouding van partijen kwalificeert als consumentenovereenkomst of vervoersovereenkomst. Tussenarrest. Partijen worden in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de bevoegdheidskwestie.

Geïntimeerde heeft een ski-ongeval gehad in het skigebied Kleine Scheidegg, Grindelwald Zwitserland. Bij een bepaald punt gaat de piste om een huis met een bocht naar links, in plaats daarvan is geïntimeerde rechtdoor geskied en van de piste afgevallen. Hij heeft letsel opgelopen in de vorm van een dwarslaesie, een verbrijzelde knie, een kneuzing van de long en een gebroken borstbeen. Hij stelt Jungfraubahnen aansprakelijk voor de geleden (im)materiële schade en arbeidsvermogensschade. Geïntimeerde legt aan zijn vorderingen ten grondslag dat hij als consument een overeenkomst heeft gesloten met Jungfraubahnen betreffende het gebruik van de skipistes. In hoger beroep is gesteld – en met een deskundigenverklaring onderbouwd – dat de overeenkomst die geïntimeerde heeft gesloten naar Zwitsers recht als een vervoersovereenkomst wordt aangemerkt. Het kopen van een skipas geeft enkel het recht gebruik te maken van het aanbod tot transport in het skigebied (de transport- en kabelbanen). Het skigebied zelf en de pistes zijn voor iedereen toegankelijk, met of zonder skipas. De verplichting om zorg te dragen voor de veiligheid binnen het skigebied zou naar Zwitsers recht een secundaire verplichting zijn, die voortvloeit uit de transportovereenkomst. Het hof stelt partijen in staat zich uit te laten over de kwalificatie van de rechtsverhouding en de bevoegdheid van de Nederlandse rechter.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 16-07-2019

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2019:2591

Zaaknummer: 200.230.182/01

Rechters: J.F. Aalders, J.W. Hoekzema en M. Kremer

Advocaten: R.J. Borghans en Z.J. Rittersma

Wetsartikelen: 15 EVEX

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor woningoverval waarbij extreem veel geweld is gebruikt. Slachtoffer 1 en 2 zijn beiden fors mishandeld en vorderen € 20.000 aan smartengeld. De rechtbank wijst ieder € 7.500 toe, omdat verdachte een kleinere rol heeft dan de andere verdachten en hij niet bij het geweld zelf betrokken is geweest. Slachtoffer 3 vordert € 10.000 aan smartengeld. De rechtbank wijst € 7.500 toe, omdat hij de mishandeling van slachtoffer 1 en 2 heeft moeten toezien.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 16-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:3231

Zaaknummer: 16/659666-17

Rechters: L.E. Verschoor-Bergsma, J.W. Veenendaal en I.G.C. Bij de Vaate

Advocaten: S.C. Sassen en A.J.J.G. Schijns

Wetsartikelen: 282 WvSr, 312 WvSr en 317 WvSr

RECHTSPRAAK

Appellante is tegen een paaltje aangefietst en ten val gekomen. Zij vordert een verklaring voor recht dat de gemeente aansprakelijk is voor de door haar geleden schade en vergoeding daarvan. Het hof wijst de vorderingen toe. De gemeente is aansprakelijk wegens het ontbreken ter plaatse van voldoende inleidende en vooral voelbare ribbelmarkering voor de middengeleider met het paaltje.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-07-2019

Zaaknummer: C/16/404383 / 200.200.485

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Vechtpartij en opgelopen letsel. Het verzoek leent zich niet voor een behandeling en beoordeling in een deelgeschilprocedure. Op meerdere punten is bewijslevering en (deskundigen)onderzoek nodig om te kunnen vaststellen of verzoeker schade heeft geleden en of verweerder daar aansprakelijk voor is.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 15-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2019:6429

Zaaknummer: 7580030 \ EJ VERZ 19-13

Rechters: P.J. Jansen

Advocaten: G. Beydals en C.A.F. Visser

Wetsartikelen: 1019w Rv, 1019z Rv en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor moord op echtgenoot. Door benadeelde partijen 2, 3, 4 en 5 wordt € 40.000 ter vergoeding van immateriële shockschade gevorderd. De rechtbank acht een bedrag van € 20.000 billijk wegens de nauwe en affectieve relatie die zij hadden met hun zoon respectievelijk broer. Ook hebben zij allen een posttraumatische stressstoornis opgelopen door zijn gewelddadige dood.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 11-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2019:2986

Zaaknummer: 18/750126-17

Rechters: K. Post, J.G.W. Lootsma-Oude Nijeweme en G.C. Koelman

Advocaten: B.J. de Pree

Wetsartikelen: 36f WvSr en 28g WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor verkrachting en ontucht meermalen gepleegd over een langere periode. Slachtoffer vordert materiële (€ 23.707,79) en immateriële schade (€ 12.500). De rechtbank wijst het verzoek toe tot € 10.000 wegens inbreuk op de lichamelijke integriteit en waardigheid van het slachtoffer.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 11-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2019:3099

Zaaknummer: 02-700084-18

Rechters: J.A. van Voorthuizen, G.H. Nomes en J.P.E. Mullers

Advocaten: N. Wouters

Wetsartikelen: 36f WvSr, 242 WvSr, 245 WvSr en 247 WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor (medeplegen van) mensenhandel en witwassen. Slachtoffer 2 vordert € 10.000 ter vergoeding van immateriële schade. De rechtbank wijst het verzoek toe. Het feit dat zij als minderjarige tegen betaling seks heeft gehad met voor haar onbekende mannen, vormt een enorme inbreuk op haar persoon. Een onderbouwing van het bestaan van psychische schade door deze gebeurtenissen is naar het oordeel van de rechtbank in dit soort gevallen niet noodzakelijk.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 11-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2019:3017

Zaaknummer: 18/850059-18

Rechters: J.V. Nolta, M.B. de Wit en A. Jongsma

Advocaten: W. Hendrickx

Wetsartikelen: 273f WvSr en 420bis WvSr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor (medeplegen van) mensenhandel en witwassen. Slachtoffer 2 vordert € 10.000 ter vergoeding van immateriële schade. De rechtbank wijst het verzoek toe. Het feit dat zij als minderjarige tegen betaling seks heeft gehad met voor haar onbekende mannen, vormt een enorme inbreuk op haar persoon. Een onderbouwing van het bestaan van psychische schade door deze gebeurtenissen is naar het oordeel van de rechtbank in dit soort gevallen niet noodzakelijk.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 11-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2019:3016

Zaaknummer: 18/850058-18

Rechters: J.V. Nolta, M.B. de Wit en A. Jongsma

Advocaten: E. van der Meer

Wetsartikelen: 273f WvSr en 420bis WvSr

RECHTSPRAAK

Tussenvonnis. Vader vordert een verklaring voor recht dat de Politie en Stichting Samen Veilig Nederland onrechtmatig hebben gehandeld door zijn twee kinderen uit Nederland te laten vertrekken zonder zijn toestemming. Ook vordert hij vergoeding van materiële (€ 32.400,40) en immateriële schade (€ 30.000). De rechtbank oordeelt dat de Politie en de Stichting aansprakelijk zijn, wegens onrechtmatig en onzorgvuldig handelen. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 10-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2019:7162

Zaaknummer: 09/557718 / HA ZA 18-870

Rechters: M.J. Alt-van Endt

Advocaten: E.F. Muller, I.M.C.A. Reinders Folmer en mr. E. Lam

Wetsartikelen: 279 WvSr, 6:162 BW, 8 EVRM en 6:98 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Door het doen van valse aangifte van verkrachting is de benadeelde partij op andere wijze in zijn persoon aangetast (art. 6:106 sub b BW). Toewijzing € 2.500 smartengeld. De militaire kamer overweegt voorts dat van de benadeelde partij weliswaar kan worden gezegd dat hij seks heeft gehad met verdachte, maar daarmee is nog geen sprake van een de schade (mede) veroorzakende omstandigheid, als bedoeld in artikel 6:101 BW, die aan de benadeelde kan worden toegerekend.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 08-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:3241

Zaaknummer: 05/760165-17

Rechters: Y. van Wezel, P.C. Quak en H.C.M. Snellen

Advocaten: I.E. Leenhouders

Wetsartikelen: 36f WvSr, 6:101 BW en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Arbeidsrecht. Conclusie PG. Na een bedrijfsongeval met een heftruck draait het om de vraag of de werkgever aan haar zorgplicht heeft voldaan. De PG concludeert tot verwerping van het door de werkgever ingestelde cassatieberoep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-06-2019

ECLI: ECLI:NL:PHR:2019:717

Zaaknummer: 18/03845

Rechters: B.J. Drijber

Advocaten: T. van Malssen

Wetsartikelen: 7:685 BW

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Verzoeker is als bestuurder van een auto betrokken geraakt bij een aanrijding met een andere auto. Euro Insurance is de WAM-verzekeraar van de bestuurder van de andere auto en heeft de aansprakelijkheid voor de gevolgen van de aanrijding erkend. Het verzoek om een verklaring dat er een causaal verband bestaat tussen de klachten en het ongeval wordt afgewezen. Geen consistent, consequent en samenhangend patroon van klachten.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-06-2019

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2019:4486

Zaaknummer: C/13/661693 / HA RK 19-53

Rechters: J.W. Bockwinkel

Advocaten: J.L.A. de Waard en J.C. Rous

Wetsartikelen: 1019w Rv en 1019aa Rv

RECHTSPRAAK

Verzekeringsrecht. Arbeidsongeschiktheidsverzekering. Gevolgen niet-vermelden aandoeningen op aanvraagformulier. Niet is komen vast te staan dat een redelijk handelend verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken in het geheel geen verzekering zou hebben gesloten.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-12-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:3956

Zaaknummer: 200.204.526/01

Rechters: D.A. Schreuder, S. Dijkstra en S. Sicking

Advocaten: G. Gabrelian en E.J. Wervelman

Wetsartikelen: 7:930 lid 4 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor diefstal met geweld, de dood tot gevolg hebbende. Benadeelde partij 1 en 2 vorderen ieder voor zich NAf 40.000 wegens immateriële schade. Het Gerecht wijst beiden een bedrag van NAf 20.000 toe.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 02-08-2018

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2018:337

Zaaknummer: 500.00179/17

Rechters: M.J. de Kort

Advocaten: M. Peelen

Wetsartikelen: 1:123 WvSr en 1:136 WvSr

RECHTSPRAAK

Kort geding. Patiënt is besmet met AIDS in het ziekenhuis nadat een spuit bij hem is gebruikt die kort daarvoor was gebruikt voor iemand met AIDS. Het ziekenhuis komt op tegen het oordeel van het hof (kende patiënt f 200.000 toe aan immateriële schadevergoeding). De Hoge Raad verwerpt het beroep, omdat het oordeel van het hof niet onbegrijpelijk is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-07-1992

ECLI: ECLI:NL:HR:1992:ZCo665

Zaaknummer: 14852

Rechters: Bloembergen, Neleman, Heemskerk en Nieuwenhuis

Advocaten: R.V. Kist en R.S. Meijer

RECHTSPRAAK

Verzoeker heeft dagelijks last van fysiek en geestelijk nadeel nadat hij opzettelijk is geslagen met een wapenstok door een onder-inspecteur. Uit rapporten blijkt dat hij last heeft van onder andere rente neurose en aggravatatie. De Hoge Raad oordeelt dat de persoonlijke predispositie van het slachtoffer aan de dader moet worden toegerekend.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-02-1985

ECLI: ECLI:NL:HR:1985:AG4961

Zaaknummer: 6515

Rechters: Royer, Van den Blink, Hermans, Bloembergen en Boekman

Advocaten: J.W. Lely en E. Korthals Altes

RECHTSPRAAK

Arbeidsrecht. Eiser is tijdens zijn werkzaamheden in een raffinaderij geraakt door een vallend stuk ijzer, hierbij heeft hij letsel opgelopen aan zijn linkerknie. De Hoge Raad oordeelt dat vertraging in het herstel aan de werkgever moet worden toegerekend, ook wanneer dat medische tekortschieten slechts door en in samenhang met de – door diens persoonlijke predispositie bepaalde – psychische reactie daarop van de werknemer tot verstoring van het herstelproces heeft kunnen leiden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-02-1985

ECLI: ECLI:NL:HR:1985:AG4960

Zaaknummer: 6582 rek.nr

Rechters: Royer, Van den Blink, Hermans, Bloembergen, Boekman en Ras

Advocaten: R.J.B. Boonekamp en O. de Savornin Lohman

RECHTSPRAAK

Advocaat van eiser had een deurwaarderskantoor opdracht gegeven een appeldagvaarding te betekenen, dit is niet gebeurd waarna de beroepstermijn is verstreken. Eiser vordert schadevergoeding en een voorschot (€ 50.000) van het deurwaarderskantoor. De rechtbank wijst de vorderingen af, omdat niets is aangevoerd dat ertoe moet leiden dat de kans dat het gerechtshof de vordering van eiser alsnog zou hebben toegewezen als reëel moet worden ingeschat.

Advocaat van eiser had een deurwaarderskantoor opdracht gegeven een appeldagvaarding te betekenen, dit is niet gebeurd waarna de beroepstermijn is verstreken. Eiser vordert schadevergoeding en een voorschot (€ 50.000) van het deurwaarderskantoor. De rechtbank wijst de vorderingen af, omdat niets is aangevoerd dat ertoe moet leiden dat de kans dat het gerechtshof de vordering van eiser alsnog zou hebben toegewezen als reëel moet worden ingeschat. De rechtbank merkt verder nog op dat het opmerkelijk is dat eiser wordt vertegenwoordigd door de betreffende advocaat. Eiser kan de advocaat namelijk ook aansprakelijk stellen voor het maken van een beroepsfout. De advocaat heeft dus een eigen belang bij de uitkomst van deze zaak (namelijk dat de vordering wordt afgewezen) die tegengesteld is aan die van zijn cliënt.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2019:5680

Zaaknummer: C/15/278462 / HA ZA 18-577

Rechters: J. Brandt

Advocaten: B. Wernik en A.K. Sjouw

ANNOTATIE

Veroordeling voor mishandeling onvoldoende voor geslaagd beroep op de opzetclausule?

mr. Y. Bosschaart

In een uitspraak van 17 april 2019 heeft de Rechtbank Den Haag zich uitgelaten over de vraag of een strafrechtelijke veroordeling voor mishandeling voldoende is voor een geslaagd beroep op de opzetclausule. De rechtbank past in deze uitspraak het door de Hoge Raad in het Shaken Baby-arrest geformuleerde beslismodel toe en maakt gebruik van de in dit beslismodel opgenomen correctiemogelijkheid. De rechtbank komt tot het oordeel dat de in vrijwaring opgeroepen verzekeraar geen geslaagd beroep kan doen op de opzetclausule. In deze annotatie staat de vraag centraal of terecht gebruik is gemaakt van de correctiemogelijkheid.

1. Inleiding

De opzetclausule heeft in de loop der jaren verschillende vormen aangenomen. Na de invoering van de opzetclausule 2000 bleef onduidelijkheid bestaan over de vragen of voorwaardelijk opzet en culpoze delicten binnen het toepassingsbereik van de opzetclausule vallen, of voor een succesvol beroep op de opzetclausule is vereist dat het opzet ook gericht is op het wederrechtelijk karakter van het handelen en wat het Verbond van Verzekeraars heeft bedoeld met de term 'crimineel gedrag'. In het *Shaken Baby*-arrest heeft de Hoge Raad geprobeerd duidelijkheid te scheppen door een beslismodel te formuleren. Ook na deze uitspraak van de Hoge Raad bestaat echter nog onduidelijkheid over de vraag welk gedrag op grond van de opzetclausule van dekking is uitgesloten. Dit volgt ook uit de onderhavige uitspraak, waarin de Rechtbank Den Haag oordeelt over de vraag of een strafrechtelijke veroordeling voor mishandeling voldoende is voor een geslaagd beroep op de opzetclausule.

2. Feiten en procesverloop

De zaak heeft betrekking op twee buurtgenoten (hierna: X en Y) die in een verhitte discussie zijn geraakt over de vraag of X kort daarvoor de buiten spelende minderjarige zoon van Y zou hebben geslagen. Y heeft X tijdens die discussie met beide handen tegen de schouders geduwd, als gevolg waarvan X achterover is gevallen en met haar achterhoofd op een tuintegel

terecht is gekomen. X heeft als gevolg van deze val ernstig hoofdletsel opgelopen. De meervoudige strafkamer van de Rechtbank Den Haag heeft bewezen verklaard dat Y op die dag X opzettelijk met twee handen tegen haar schouders heeft geduwd, ten gevolge waarvan zij met haar hoofd op de tuintegels is gevallen en zwaar lichamelijk letsel heeft opgelopen, en heeft Y veroordeeld tot een taakstraf van 120 uur voor mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg. Het Gerechtshof Den Haag heeft deze bewezenverklaring en veroordeling bekrachtigd. Het hof heeft de vordering benadeelde partij toegewezen tot een bedrag van € 1.000 aan immateriële schadevergoeding, vermeerderd met wettelijke rente. De Hoge Raad heeft het cassatieberoep verworpen. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven heeft aan X een uitkering van € 10.000 toegekend op basis van letselcategorie 4. Op deze uitkering is de in de strafzaak toegewezen vordering benadeelde partij van € 1.000 in mindering gebracht. Y heeft met Aegon een verzekeringsovereenkomst gesloten op grond waarvan hij onder meer tegen aansprakelijkheid is verzekerd. Aegon heeft een beroep gedaan op de opzetclausule die deel uitmaakt van deze verzekeringsovereenkomst en heeft geweigerd dekking te verlenen. In de onderhavige procedure vordert X een verklaring voor recht dat Y een onrechtmatige daad heeft gepleegd jegens X en gehouden is de daaruit voortvloeiende schade te vergoeden en Y te veroordelen tot betaling van € 100.000 ter vergoeding van immateriële schade, althans van een in goede justitie te bepalen bedrag, en € 85.460 aan materiële schadevergoeding, althans van een in goede justitie te bepalen bedrag. Aegon is door Y in vrijwaring opgeroepen.

3. Is er sprake van een onrechtmatige daad?

De rechtbank oordeelt eerst over de vraag of Y jegens X een onrechtmatige daad heeft gepleegd, alvorens toe te komen aan de vraag of Aegon in de vrijwaringszaak een succesvol beroep kan doen op de opzetclausule. De rechtbank stelt voorop dat het oordeel van de strafrechter in de onderhavige procedure, behoudens tegenbewijs, dwingend bewijs oplevert (art. 151 jo. 161 Rv. Zie ook M.E. Holthausen, 'De waarde van een strafrechtelijke uitspraak bij een beroep op de opzetclausule', AV&S 2019/4). Aangezien Y in de onderhavige procedure niet weerspreekt dat hij met beide handen tegen de schouders van X heeft geduwd en dat dit feit als mishandeling moet worden gekwalificeerd, staat in beginsel vast dat Y onrechtmatig heeft gehandeld jegens X (r.o. 5.1). De rechtbank verwerpt het beroep van Y op overmacht, omdat Y niets heeft gesteld waaruit kan worden afgeleid dat sprake was van een daadwerkelijk dreigende situatie waarin hij zich diende te verweren (r.o. 5.2). Verder heeft Y het causaal verband tussen de duw en het letsel betwist. Ook dit verweer verwerpt de rechtbank (r.o. 5.3). Zonder de duw zou het letsel immers niet zijn ontstaan. Dat het letsel vanwege de ongelukkige val erger is dan op grond van de enkele duw kon worden verwacht, doet niet af aan het causaal verband tussen de duw en het letsel. Ten slotte verwerpt de rechtbank het beroep op eigen schuld aan de zijde van X (r.o. 5.4). Dat X een hoog promillage alcohol in haar bloed had,

brengt niet mee dat sprake is van eigen schuld. Alcohol drinken is immers toegestaan en bovendien is niet relevant of X door de hoeveelheid alcohol in haar bloed niet in staat is geweest haar val op te vangen (r.o. 5.4).

4. Achtergrond van de opzetclausule

Vervolgens oordeelt de rechtbank over het beroep van Aegon op de opzetclausule. Alvorens in te gaan op het oordeel van de rechtbank omtrent het beroep op de opzetclausule, zal ik ingaan op de achtergrond van deze clausule. De opzetclausule heeft in de loop der jaren verschillende vormen aangenomen. De meest recente opzetclausule, de door het Verbond van Verzekeraars geadviseerde opzetclausule 2000, luidt als volgt: 'Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit zijn/haar opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten.' Deze nieuwe opzetclausule is geformuleerd als reactie op het *Aegon/Van der Linden*-arrest (HR 6 november 1998, NJ 1999/220, m.nt. M.M. Mendel), waarin de Hoge Raad heeft geoordeeld dat – conform de destijds geldende opzetclausule – enkel een succesvol beroep kon worden gedaan op de opzetclausule wanneer de verzekerde het in feite toegebrachte letsel heeft beoogd of zich ervan bewust was dat dit letsel het gevolg zou zijn. Van dekking was dus uitgesloten opzet als oogmerk en opzet als zekerheidsbewustzijn. In de opzetclausule 2000 valt te lezen dat het opzet, anders dan volgt uit het *Aegon/Van der Linden*-arrest, niet langer gericht hoeft te zijn op het gevolg, maar enkel betrekking heeft op de gedraging. Uit de toelichting op de opzetclausule 2000 volgt dat met deze opzetclausule is beoogd crimineel gedrag van dekking uit te sluiten. Onder crimineel gedrag valt onder meer mishandeling, vandalisme, brandstichting, afpersing, bedreiging, moord en doodslag. In de literatuur is veel kritiek geuit op de opzetclausule 2000. Als knelpunten zijn onder meer genoemd dat onduidelijk is of voorwaardelijk opzet en culpoze delicten binnen het toepassingsbereik van de opzetclausule vallen, of voor een succesvol beroep op de opzetclausule is vereist dat het opzet ook gericht is op het wederrechtelijk karakter van het handelen en wat het Verbond van Verzekeraars heeft bedoeld met de term 'crimineel gedrag' (zie onder meer N. Frenk, 'Strafbare feiten en de reikwijdte van de opzetclausule in aansprakelijkheidsverzekeringen', *Verkeersrecht* 2015/36). In het *Shaken baby*-arrest heeft de Hoge Raad zich uitgelaten over de uitleg van deze opzetclausule. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat voor toepassing van de opzetclausule bij een schadeval sprake moet zijn van (i) een opzettelijke en wederrechtelijke gedraging van de verzekerde (ii) die objectief gezien gericht is op het doen ontstaan van letsel of zaakschade, en (iii) waarbij het in feite toegebrachte letsel of de zaakschade naar objectieve maatstaven als een te verwachten of normaal gevolg van de desbetreffende gedraging kan worden aangemerkt. Het opzet dient te zijn gericht op de gedraging en niet op het gevolg. Ook hoeft het opzet niet gericht te zijn op het wederrechtelijke karakter van de gedraging. Soms is er

aanleiding om, wanneer is voldaan aan voornoemde criteria, te oordelen dat de opzetclausule vanwege de bijzondere omstandigheden van het geval, naar haar strekking desondanks niet van toepassing is. Daarbij komt gewicht toe aan diverse factoren, waaronder (i) de aard van de onrechtmatige gedraging van de verzekerde, (ii) de omstandigheden waaronder deze is verricht, (iii) de mate waarin de verzekerde een verwijt van zijn gedraging gemaakt kan worden of (iv) andere subjectieve omstandigheden aan diens zijde, en (v) de aard en de ernst van de schadelijke gevolgen. Een en ander moet worden gezien in het licht van de strekking en maatschappelijke betekenis van de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP).

5. Het beslismodel uit het Shaken Baby-arrest toegepast

De rechtbank hanteert in de onderhavige zaak terecht het beslismodel van de Hoge Raad uit het *Shaken Baby*-arrest. De rechtbank overweegt dat vaststaat dat de duw wederrechtelijk was en dat een dergelijke duw objectief gezien gericht is op het doen ontstaan van letsel (r.o. 5.24). Het ernstige hoofdletsel dat X heeft opgelopen is naar het oordeel van de rechtbank naar objectieve maatstaven een te verwachten gevolg van een duw achterwaarts (r.o. 5.25). Aangezien enkel opzet op de gedraging is vereist, is niet relevant of Y zich ervan bewust was dat dit letsel het gevolg kon zijn van de duw dan wel of hij het oogmerk had dit letsel toe te brengen (r.o. 5.25). In beginsel is dus voldaan aan alle voorwaarden voor een succesvol beroep op de opzetclausule. De rechtbank oordeelt echter dat het beroep van Aegon op de opzetclausule niet slaagt en dat Aegon derhalve dekking moet verlenen voor de schadevergoeding waartoe Y in de hoofdzaak is veroordeeld (r.o. 5.28). De rechtbank legt aan dit oordeel ten grondslag dat geen sprake is van een criminele gedraging, waarop de opzetclausule in de kern genomen ziet. Niet iedere strafrechtelijk verwijtbare gedraging moet of kan immers als crimineel worden aangemerkt. Niet kan worden vastgesteld dat de duw een gewelddadig karakter had. Y wist niet dat X alcohol gedronken had. Het ernstige hoofdletsel is het gevolg van pech, waarbij X de val niet met een ander deel van haar lichaam heeft kunnen opvangen en recht achterover viel, als gevolg waarvan zij met haar hoofd op de tuintegel terecht is gekomen. Deze omstandigheden rechtvaardigen naar het oordeel van de rechtbank niet een uitkomst waarbij de schadelijke gevolgen van het handelen van Y ongedekt blijven (r.o. 5.27).

6. Enkele opmerkingen over het oordeel van de rechtbank omtrent het beroep op de opzetclausule

Uit de literatuur volgt dat in de praktijk na het *Shaken Baby*-arrest nog steeds veel onduidelijkheid resteert over de vraag welk gedrag op grond van de opzetclausule van dekking is uitgesloten (zie onder meer M. De Vries, 'De Hoge Raad en de uitleg van de opzetclausule: een antwoord op alle vragen?', *TVP* 2018/2; S.D. Lindenbergh, annotatie bij HR 13 april 2018,

ECLI:NL:HR:2018:601, *NJ* 2018/463; M.M.R. van Ardenne-Dick, 'De Hoge Raad en de uitleg van opzet (opzetclausule 2000) in de aansprakelijkheidsverzekering', *AV&S* 2019/3). De onderhavige zaak illustreert mijns inziens dat in de praktijk onduidelijk is voor welke gevallen de door de Hoge Raad geformuleerde correctiemogelijkheid in het leven is geroepen en dat met deze correctiemogelijkheid in de praktijk mogelijk te ruim zal worden omgesprongen. Naar mijn mening heeft voornamelijk de ernst van het letsel in de onderhavige zaak geleid tot het oordeel van de rechtbank dat Aegon dekking moet verlenen. Hoewel de Hoge Raad de aard en ernst van de gevolgen uitdrukkelijk heeft genoemd als een relevante factor in het kader van de correctiemogelijkheid, heeft de Hoge Raad hiermee naar mijn mening niet bedoeld dat de enkele omstandigheid dat de opzettelijke en wederrechtelijke gedraging ernstig letsel tot gevolg heeft gehad, steeds voldoende is om te concluderen dat geen succesvol beroep kan worden gedaan op de opzetclausule. Indien dat wel zou zijn beoogd, zou het zwaartepunt mijns inziens ten onrechte verschuiven van de vraag of het redelijk is om de dader in het concrete geval dekking te verlenen naar de vraag of in een concreet geval het slachtoffer beschermd zou moeten worden (vgl. M. De Vries, 'De Hoge Raad en de uitleg van de opzetclausule: een antwoord op alle vragen?', *TVP* 2018/2).

Verder kan ik mij niet vinden in het oordeel van de rechtbank dat in de onderhavige zaak geen sprake is van een criminele gedraging, waarop de opzetclausule in de kern genomen ziet. Door de strafrechter is immers vastgesteld dat sprake was van mishandeling en uit de toelichting volgt dat dit nu juist wel een gedraging betreft waarop de opzetclausule ziet. Dat Y niet wist dat X alcohol gedronken had en dat X haar val niet heeft kunnen opvangen met een ander deel van haar lichaam als gevolg waarvan zij op haar hoofd gevallen is, maakt dit mijns inziens niet anders. Ook de omstandigheid dat het gaat om een uit de hand gelopen burenruzie, brengt mijns inziens niet mee dat geen sprake is van een criminele gedraging waarop de opzetclausule ziet. In veel gevallen is een mishandeling immers het gevolg van een uit de hand gelopen ruzie. Bovendien was dit ook het geval in de situatie die ten grondslag heeft gelegen aan het *Aegon/Van der Linden*-arrest dat de aanleiding heeft gevormd voor het wijzigen van de opzetclausule om te voorkomen dat de verzekeraar in dergelijke gevallen dekking moet verlenen.

De onderhavige zaak maakt naar mijn mening duidelijk dat door de Hoge Raad een erg ruime correctiemogelijkheid in het leven is geroepen. Enerzijds is gekozen voor een correctiemogelijkheid waarbij per geval wordt bekeken of een redelijk en maatschappelijk aanvaardbaar resultaat is bereikt. Dit is een ruimer criterium dan wanneer – indien zou komen vast te staan dat in beginsel aan alle voorwaarden voor uitsluiting van dekking onder de opzetclausule is voldaan – wordt beoordeeld of de uitkomst gezien de bijzondere omstandigheden van het geval naar redelijk en billijkheid onaanvaardbaar is. Anderzijds biedt

de toelichting onvoldoende duidelijkheid omtrent de ratio van de opzetclausule, zodat hierin weinig aanwijzingen gevonden kunnen worden ten aanzien van de vraag of in een concreet geval sprake is van gedrag dat het Verbond van Verzekeraars heeft beoogd van dekking uit te sluiten. Dit heeft tot gevolg dat rechters veel beoordelingsvrijheid hebben ten aanzien van de vraag of in een concreet geval een succesvol beroep kan worden gedaan op de opzetclausule. Een heldere toelichting zou de praktijk naar mijn mening handvatten kunnen bieden. Om te voorkomen dat te ruim wordt omgesprongen met de correctiemogelijkheid (bijvoorbeeld in gevallen – zoals in de onderhavige zaak – waarin het slachtoffer ernstig letsel heeft opgelopen en sprake is van aanzienlijke schade) lijkt het mij bovendien beter wanneer de correctiemogelijkheid wordt gevormd door de derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid ex artikel 6:248 lid 2 BW (zie ook S.D. Lindenbergh, annotatie bij HR 13 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:601, *NJ* 2018/463). Voor uitzonderlijke gevallen dient er immers een correctiemogelijkheid te bestaan, maar die correctiemogelijkheid dient mijns inziens terughoudend te worden toegepast, omdat voorkomen dient te worden dat het letsel en de schade van het slachtoffer doorslaggevend zijn bij het beantwoorden van de vraag of het redelijk is om de dader in het concrete geval dekking te verlenen.